

הקמת אתר להנצחת הלוחם היהודי במלחמת העולם השנייה

הצעה להחלטה

מחליטים,

לאור החשיבות שהממשלה רואה בהקמת אתר להנצחת הלוחם היהודי במלחמת העולם השנייה ובהמשך להחלטות הממשלה מס' 1827(ע/17) מיום 16.5.2002, מס' 1873 מיום 9.5.2004 ומס' 1004 מיום 7.1.2007, לקבוע כי :

1. המשך פרויקט הקמת אתר ההנצחה לחיילים היהודיים שלחמו במלחמת העולם השנייה יתפרס על פני כשלוש וחצי שנים נוספות, עד לסוף שנת 2014.
2. התקציב הממשלתי הכולל של הפרויקט עומד על 16 מיליון ₪ שיאוּגְמוּ במשרד ראש הממשלה, על פי החלוקה הקבועה בהחלטת ממשלה 1873 (להלן- "תקציב הפרויקט"). להלן יתרת תקציב הפרויקט הנדרשת להשלמתו, ואשר טרם אוּגְמָה במשרד ראש הממשלה:
  - א. משרד הבינוי והשיכון – 1 מיליון ₪ לשנת 2012.
  - ב. משרד הביטחון – 1 מיליון ₪ בכל אחת מהשנים 2012-2014 (סה"כ 3 מיליון ₪).
  - ג. משרד הפנים – 500,000 ₪ בכל אחת מהשנים 2012-2013 (סה"כ 1 מיליון ₪).
  - ד. המשרד לקליטת עליה – 250,000 ₪ בכל אחת מהשנים 2012-2013 (סה"כ חצי מיליון ₪).
  - ה. משרד התרבות והספורט – 250,000 ₪ בכל אחת מהשנים 2012-2013 (סה"כ חצי מיליון ₪).
3. השר משה יעלון יהיה מופקד, מטעם ראש הממשלה, על המשך קידום הפרויקט.

דברי הסבר

רקע

בתאריך 16.5.02 החליטה לראשונה הממשלה (בהחלטה מס' 1827) על הקמת צוות בינמשרדי בראשות השר נתן שרנסקי, לגיבוש דרכים להקמת אתר לזכר החיילים היהודים שלחמו במלחמת העולם השנייה בלטרון (להלן: **"הפרויקט"**).

לאחר שלא חלה התקדמות בפרויקט, התקבלו החלטות ממשלה נוספות בנושא זה ביום 9.5.04 (החלטה מס' 1873) וביום 7.1.07 (החלטה מס' 1004). החלטות אלו קבעו כי השתתפות הממשלה בפרויקט תעמוד על 16 מיליון ₪, ויתרתו ממקורות חוץ ממשלתיים, כאשר סך הפרויקט עומד על 32 מיליון ₪. בעקבות החלטות הממשלה האמורות, נחתם ביום 25.1.07 הסכם בין משרד ראש הממשלה לבין "העמותה להקמת מוזיאון הלוחם היהודי במלחמת העולם השנייה" (להלן: **"העמותה"**) לצורך ביצוע הפרויקט. במסגרת הסכם זה הוקמה וועדת היגוי שכללה את נציגי משרדי הממשלה שלוקחים חלק במימון וליוו הפרויקט ואת נציגי העמותה, ונקבעו מכלול ההוראות הנוגעות להוצאתו אל הפועל.

להלן תמונת המצב של השתתפות המשרדים בפרויקט, נכון לאמצע חודש יולי 2011 :

שם המשרד	סכום השתתפות בהחלטה 1873	סכום שהועבר בין השנים 2008-2011	יתרה
משרד הביטחון	4 מיליון ₪	1 מיליון ₪	3 מיליון ₪
משרד השיכון	4 מיליון ₪	3 מיליון ₪	1 מיליון ₪
משרד החינוך	1 מיליון ₪	-----	1 מיליון ₪
משרד הפנים	4 מיליון ₪	3 מיליון ₪	1 מיליון ₪
משרד התרבות	1 מיליון ₪	0.5 מיליון ₪	0.5 מיליון ₪
משרד הקליטה	1 מיליון ₪	0.5 מיליון ₪	0.5 מיליון ₪

ההסכם בין משרד ראש הממשלה לבין העמותה נעשה לתקופה שמיום 25.12.07 ועד ליום 31.12.10. כמו כן נקבע בהסכם תנאי מתלה לפיו אישור תוכנית מפורטת 246 לביצוע הפרויקט (להלן: **"התב"ע"**) וחתימת הסכם הרשאה ו/או פיתוח ו/או חכירה בין העמותה לבין הממונה על הרכוש הנטוש והממשלתי (להלן: **"הממונה"**) עד ליום 31.10.08, הם תנאי לקיומו.

מאז התקבלו החלטות הממשלה הנ"ל נחתם ההסכם עם העמותה, ביצעה העמותה פעולות שונות ובכלל זה תכנון מפורט של חלק נרחב מהתוכן שיוצג באתר, וכן פעלה יחד עם עמותת "יד לשריון" (המפעילה את אתר ההנצחה לשריון בלטרון), לאישורה של התב"ע במקום. אולם רק ביום 6.1.09 אושרה התב"ע החלה על מתחם הפרויקט על ידי מחוז ירושלים בממ"י וביום 18.3.09 אושרה התב"ע ע"י המינהל האזרחי איו"ש, ורק בראשית חודש זה נחתם גם חוזה חכירה בין עמותת "יד לשריון" לבין הממונה.

לאור זאת, ומתוך כוונה שהעמותה תשלים את כל הפעולות הנדרשות לשם התחלת הבנייה של אתר ההנצחה והשלמת הפרויקט (לרבות קבלת היתרי בנייה), מוצע בהחלטה זו כדלקמן :

א. להאריך את תקופת הפרויקט בשלוש וחצי שנים נוספות, בכדי להביא להקמתו של אתר ההנצחה.

- ב. לקבוע את יתרת הסכומים, שטרם הועברו על ידי המשרדים השותפים לפרויקט, ולהנחות את המשרדים להעביר סכומים אלו למשרד ראש הממשלה.
- ג. לקבוע שר שיהיה מופקד, מטעמו של ראש הממשלה, על לזו את הפרויקט.

במסגרת הארכת ההסכם עם העמותה ייקבעו בו, בין היתר, תנאים המחייבים קבלת היתר בנייה בפועל, וכן את ביצוע התכנית האוצרותית כפי שהוגשה לצוות ההיגוי, וביצוע הליכי ההתקשרות של העמותה עם אוצר האתר בתיאום עם נציגי משרד התרבות והספורט.

נתונים תומכי החלטה ומידע מחקרי
אין

היבטים ביצועיים
כמפורט בהחלטת הממשלה

השפעות אפשריות להחלטה (כלכלה, חברה, סביבה וממשל)
כמפורט בהחלטת הממשלה

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם
שר הפנים – תומך
שר השיכון – תומך
השרה לקליטת עלייה – תומכת
שר הביטחון – טרם התקבלה עמדתם.
שרת התרבות והספורט - תומכת
שר ההסברה והתפוצות – אינו מתנגד להצעה.

חלופות להצעת ההחלטה
אין

הזיקה שבין ההצעה לבין יעדי הממשלה
הצעת החלטה זו מחזקת את הקשר למורשת העם היהודי ותחזק ערכי רוח ולאום

החלטות קודמות של הממשלה בנושא
1827(ע/17) מיום 16.5.2002, 1873 מיום 9.5.2004 ו- 1004 מיום 7.1.2007.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה
מצורפת.

מוגש על-ידי ראש הממשלה
ועל-ידי השרה לקליטת עלייה

י"ב בתמוז, התשע"א
14 ביולי 2011

היועצת המשפטית

ירושלים, י"א תמוז, התשע"א
13 יולי, 2011

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

הקמת אתר להנצחת הלוחם היהודי במלחמת העולם השנייה.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

1. הממשלה קיבלה במהלך השנים האחרונות מספר החלטות¹ בדבר הקמת אתר לזכר החיילים היהודים שלחמו במלחמת העולם השנייה בלטרון (להלן: "הפרויקט").
2. בעקבות החלטות הממשלה האמורות, נחתם ביום 25.1.07 הסכם בין משרד ראש הממשלה לבין "העמותה להקמת מוזיאון הלוחם היהודי במלחמת העולם השנייה" (להלן: "העמותה") לצורך ביצוע הפרויקט (להלן: "ההסכם"). ההסכם נכרת בפטור ממכרז, באישורה של ועדת הפטור במשרד האוצר.
3. ההסכם בין משרד ראש הממשלה לבין העמותה נעשה לתקופה שמיום 25.12.07 ועד ליום 31.12.10 (עם אופציה להארכתו, בכפוף לקבלת האישורים הנדרשים). ההסכם קבע מכלול הוראות הנוגעות להוצאת הפרויקט אל הפועל, ובכלל זה קבע כי התקציב הממשלתי לטובת הפרויקט לא יעלה על 16 מלש"ח, ובכל מקרה לא יעלה על מחצית מעלות הפרויקט, כאשר יתרתו תמומן ממקורות חוץ ממשלתיים. בין היתר, נקבע בהסכם תנאי מתלה לפיו אישור תוכנית מפורטת 246 במתחם המיועד לפרויקט (להלן: "התב"ע") וכן חתימת הסכם הרשאה ו/או פיתוח ו/או חכירה בין העמותה לבין הממונה על הרכוש הנטוש והממשלתי (להלן: "הממונה") עד ליום 31.10.08, הם תנאי לקיומו.
4. בהתאם לאמור בדברי ההסבר להצעת ההחלטה, מאז התקבלו החלטות הממשלה הנ"ל, ביצעה העמותה פעולות שונות ובכלל זה תכנון מפורט של חלק נרחב מהתכנים שיוצגו באתר. בנוסף, העמותה פעלה יחד עם עמותת "יד לשריון" (המפעילה את אתר ההנצחה לשריון בלטרון), לאישורה של התב"ע במקום אולם זו אושרה רק בשנת 2009, ורק בראשית חודש זה הסתיימה גם חתימת חוזה החכירה בין עמותת "יד לשריון" לבין הממונה ביחס למתחם.
5. כעת מוצע להאריך את תקופת הפרויקט בשלוש וחצי שנים נוספות, וכן לקבוע את יתרת הסכומים שעל המשרדים השותפים לפרויקט להעביר למשרד ראש הממשלה להשלמת תקציב הפרויקט.
6. יצוין כי תוקף ההסכם בין משרד ראש הממשלה לבין העמותה פג ועל כן יהיה צורך בקבלת כל האישורים הנדרשים על פי דין להארכת ההתקשרות, וכן בחתימת הסכם מתאים, תוך התאמתו במידת הצורך לנסיבות העדכניות, לאחר בחינת מכלול העובדות הרלוונטיות לעניין. יצוין בהקשר זה כי חוזה החכירה ביחס למתחם נחתם בין הממונה לבין עמותת "יד לשריון", שהיא אישיות משפטית שונה מהעמותה עימה ערך משרד ראש הממשלה את ההסכם, והעברת זכויות לעמותה טעונה הסכמתו של הממונה. בנוסף, תידרש העמותה לקבל את כל האישורים הנדרשים על פי דין לתחילת עבודות הבינוי באתר, לרבות היתר בנייה, ולפעול על פי כל הוראות החוק הרלוונטיות לעניין ועל פי התחייבויותיה החוזיות לממשלה.

¹ החלטה מס' 1827 מיום 16.5.02; החלטה מס' 1873 מיום 9.5.04 והחלטה מס' 1004 מיום 7.1.07

היועצת המשפטית

7. בנוסף, מוצע לקבוע כי השר יעלון יהיה מופקד על לוח הפרויקט מטעמו של ראש הממשלה. יצוין כי התפקיד האמור מוטל על השר יעלון מטעמו של ראש הממשלה, כאשר האחריות על הפרויקט נותרת בידי משרד ראש הממשלה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרון:

בשים לב לאמור בסעיף 6 לעיל, ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

טיוטת הצעת ההחלטה הופצה ביום 11.7.11 ללשכות המשפטיות של כל המשרדים הנוגעים בדבר. יועמ"ש משרד התשתיות הלאומיות, מסרה כי אין לה התייחסות להצעה בהיבטי המשפטיים. עד למועד הפצת הצעת ההחלטה לא התקבלה התייחסותן של יתר הלשכות המשפטיות הנוגעות לעניין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההחלטה:

מאשרת, בתיאום עם היועצת המשפטית של המשרד לקליטת עליה, כי אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

בברכה,

יעל כהן, עו"ד

סגנית בכירה ליועצת המשפטית

מזכירות הממשלה

החלטה מס. 17/ע של ועדת השרים לענייני תפוצות, עליה וקליטה מיום 30.04.2002 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 16.05.2002 ומספרה הוא 1827(ע/17).

"1827(ע/17). הקמת אתר הנצחה בלטרון לזכר החיילים היהודים שנלחמו במלחמת העולם השנייה

מ ח ל י ט י ס,

- א. להקים צוות בינמשרדי לגיבוש דרכים להקמת אתר הנצחה לזכר החיילים היהודים שלחמו במלחמת העולם השנייה במוזיאון "יד לשריון" בלטרון. (להלן - הצוות).
- ב. בראש הצוות יעמוד נציג יושב ראש ועדת השרים לענייני תפוצות, עליה וקליטה, וישתתפו בו נציגי המשרדים הבאים: אוצר, בינוי ושיכון, בטחון, מדע תרבות וספורט, קליטת העליה והתשתיות הלאומיות. לשיבות הצוות יוזמנו נציגי הארגונים המייצגים של הוטרנים וכן נציגי העמותה "יד לשריון" בלטרון.
- ג. הצוות יגיש את המלצותיו תוך 60 יום לאישור ועדת השרים לענייני תפוצות, עליה וקליטה.

מזכירות הממשלה

החלטה מס. 1873 של הממשלה מיום 09.05.2004.

1873".
אתר הנצחה בלטרון לזכר החיילים היהודים שלחמו
במלחמת העולם השנייה

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטת הממשלה מס' 1827 מיום 16.5.2002 ובהמשך להמלצות הצוות הבינמשרדי שהוקם מתוקף ההחלטה האמורה:

א. לאגם את התקציבים הנדרשים להקמת אתר הנצחה בלטרון לזכר החיילים היהודים שלחמו במלחמת העולם השנייה.

התקציב בשנת 2004 וכן בשלוש השנים הנוספות שעל פניהן יתפרש הפרוייקט הינו על פי החלוקה הבאה:

משרד הביטחון - 1 מיליון ש"ח;
משרד הבינוי והשיכון - 1 מיליון ש"ח;
משרד הפנים - 1 מיליון ש"ח;
משרד החינוך, התרבות והספורט - 500,000 ש"ח;
המשרד לקליטת העלייה - 250,000 ש"ח;
משרד התשתיות הלאומיות - 250,000 ש"ח.

התקציב יאוגם במשרד ראש הממשלה תחת אחריותו של השר נתן שרנסקי (המופקד על ענייני ירושלים, חברה ותפוצות).

הקמת הפרוייקט ומימונו יתפרשו על פני 4 שנים, החל משנת התקציב 2004.

ב. להמשיך ולהפעיל את הצוות הבינמשרדי בהתאם להחלטה מס' 1827 הנ"ל לצורך המשך ליווי הפרוייקט, בצירוף נציגי כל המשרדים הנוגעים בדבר.

ג. ישום החלטה זו ייעשה לאחר קבלת חוות דעת משפטית של היועצת המשפטית של משרד ראש הממשלה."

מזכירות הממשלה

החלטה מס. 1004 של הממשלה מיום 07.01.2007.

"1004. אתר הנצחה בלטרון לזכר החיילים היהודים שלחמו
במלחמת העולם השנייה

מ ח ל י ט י ם (פה אחד):

בהמשך להחלטת הממשלה מס. 1873 מיום 9.5.2004, בנושא
הקמת אתר הנצחה לזכר החיילים היהודים שלחמו במלחמת
העולם השנייה, לתקן את סעיף א' להחלטה מס. 1873
כדלקמן:

1. פרויקט הקמת אתר ההנצחה לזכר החיילים היהודים
שלחמו במלחמת העולם השנייה יתפרש על פני ארבע
שנים, החל משנת 2007 ועד שנת 2010 (במקום השנים
2004-2007).

2. התקציב השנתי בסך 4 מיליון ש"ח יאוגם במשרד ראש
הממשלה, על פי החלוקה שנקבעה בהחלטת הממשלה מס.
1873 כאמור.

משרדים אשר העבירו התחייבויות עבור הפרויקט
בעבר בהתאם להחלטת הממשלה הקודמת ויעבירו את
התשלום בגין התחייבויות אלו, לא יידרשו להעביר
שוב את הסכומים האמורים.

3. להסמיך את הממונה על התקציבים במשרד האוצר
לדאוג להעברת התחייבויותיהם עבור הפרויקט של
המשרדים הנוגעים בדבר - אשר לא העבירו את חלקם
לאיגום כמתחייב על-פי סעיף 2 לעיל.

4. משרד האוצר יקצה בתקציב משרד ראש הממשלה הרשאה
להתחייב בסך 16 מיליון ש"ח משנת התקציב 2007,
כנגד השתתפות הממשלה במיזם על פני 4 שנות
התקציב."